

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการรับฟังวิทยุอินเทอร์เน็ตของชาวกรุงเทพมหานคร ได้แก่ (1) ลักษณะประชากร (2) ประเภทรายการ (3) รูปแบบรายการ (4) เนื้อหารายการ (5) เทคนิคการนำเสนอบนเว็บไซต์ (6) ประโยชน์ที่ได้รับจากวิทยุอินเทอร์เน็ต โดยเก็บข้อมูลจากผู้ฟังวิทยุอินเทอร์เน็ตจำนวนทั้งสิ้น 400 คน โดยแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ทำการสุ่มเลือกจากเขตที่คาดว่าจะแหล่งศูนย์รวมด้านไอที และเป็นสถาบันการศึกษาขนาดใหญ่ ได้แก่ เขตปทุมวัน เขตบางรัก เขตจตุจักร เขตบางกะปิ และเขตบางเขน ให้ได้จำนวนตัวอย่าง 200 คน ส่วนที่ 2 เก็บข้อมูลจากผู้ฟังทางเว็บบอร์ดของสถานีวิทยุอินเทอร์เน็ตจากแบบสอบถามออนไลน์ ให้ได้จำนวน 200 คน สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรด้วยสถิติไค-สแควร์ (Chi-square) และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ด้วย F-test และนำมาเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่โดยใช้วิธีการ LSD

ผลการวิจัย พบว่า ลักษณะประชากรของผู้ฟังวิทยุอินเทอร์เน็ตส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 20-29 ปี มีการศึกษาระดับปริญญาตรี เป็นนักเรียน/นักศึกษา และมีรายได้ในช่วง 5,000-15,000 บาท

ปัจจัยที่มีผลต่อการรับฟังวิทยุอินเทอร์เน็ตมากที่สุด คือ ปัจจัยด้านประโยชน์ที่ได้รับจากวิทยุอินเทอร์เน็ต รองลงมา คือ ปัจจัยด้านเทคนิคการนำเสนอบนเว็บไซต์ ปัจจัยด้านประเภทรายการ ปัจจัยด้านรูปแบบรายการ และปัจจัยด้านเนื้อหารายการ

นอกจากนี้ พบว่า ผู้ฟังส่วนใหญ่รับฟังวิทยุอินเทอร์เน็ตมาเป็นเวลา 1-2 ปี โดยรับฟัง 4-6 ครั้ง/สัปดาห์ นาน 1-3 ชั่วโมง/ครั้ง ช่วงเวลาที่เข้าฟังมากที่สุด คือ ช่วงกลางวัน เวลา 09.00 น.-16.00 น. ฟังคนเดียวจากที่บ้าน โดยใช้โปรแกรม Window Media Player และเรียกดูข้อมูลข่าวสารบนเว็บไซต์ขณะรับฟังรายการวิทยุอินเทอร์เน็ตเป็นส่วนใหญ่

จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า

1. ลักษณะประชากรด้านเพศ อายุ และรายได้ มีความสัมพันธ์กับการรับฟังวิทยุอินเทอร์เน็ต เฉพาะระยะเวลาที่ใช้ในการรับฟังวิทยุอินเทอร์เน็ตเท่านั้น สำหรับลักษณะประชากรด้านการศึกษา มีความสัมพันธ์กับการรับฟังวิทยุอินเทอร์เน็ต ทั้งความถี่ และระยะเวลาที่ใช้ในการรับฟังวิทยุอินเทอร์เน็ต และลักษณะประชากรด้านอาชีพ มีความสัมพันธ์กับการรับฟังวิทยุอินเทอร์เน็ต เฉพาะความถี่ที่ใช้ในการรับฟังวิทยุอินเทอร์เน็ตเท่านั้น

2. ปัจจัยด้านประเภทรายการ พบว่า ประเภทรายการโดยภาพรวม และประเภทรายการที่ให้ข่าวสาร มีผลต่อความถี่ที่ใช้ในการรับฟังวิทยุอินเทอร์เน็ตแตกต่างกัน และมีผลต่อระยะเวลาที่ใช้ในการรับฟังวิทยุอินเทอร์เน็ตแตกต่างกัน คือ ประเภทรายการโดยภาพรวม และประเภทรายการที่ให้ความบันเทิง

3. ปัจจัยด้านรูปแบบรายการ พบว่า รูปแบบรายการโดยภาพรวม รูปแบบรายการที่ให้ข่าวสาร รูปแบบรายการที่ให้สาระความรู้ และรูปแบบรายการที่ให้ความบันเทิง ที่มีผลต่อความถี่ที่ใช้ในการรับฟังวิทยุอินเทอร์เน็ตแตกต่างกัน แต่ไม่มีผลต่อระยะเวลาที่ใช้ในการรับฟังวิทยุอินเทอร์เน็ตแตกต่างกัน

4. ปัจจัยด้านเนื้อหารายการ พบว่า เนื้อหารายการ โดยภาพรวม และเนื้อหารายการที่ให้ข่าวสาร มีผลต่อความถี่ และระยะเวลาที่ใช้ในการรับฟังวิทยุอินเทอร์เน็ตแตกต่างกัน ส่วนเนื้อหารายการที่ให้สาระความรู้ มีผลต่อระยะเวลาที่ใช้ในการรับฟังวิทยุอินเทอร์เน็ตแตกต่างกันเท่านั้น

5. ปัจจัยด้านเทคนิคการนำเสนอบนเว็บไซต์ พบว่า การนำไฟล์เสียงเพลงมาประกอบในการแนะนำเพลงใหม่ และสามารถย้อนกลับสู่หน้าเดิมและหน้าเว็บไซต์หลัก มีผลต่อความถี่ที่ใช้ในการรับฟังวิทยุอินเทอร์เน็ตแตกต่างกัน และมีผลต่อระยะเวลาที่ใช้ในการรับฟังวิทยุอินเทอร์เน็ตแตกต่างกัน สำหรับการปรับเปลี่ยนข้อมูลให้ทันสมัยตลอดเวลา และการจัดพื้นที่หน้าเว็บไซต์ให้เข้าร่วมกิจกรรมกับทางสถานี มีผลต่อระยะเวลาที่ใช้ในการรับฟังวิทยุอินเทอร์เน็ตแตกต่างกันเท่านั้น

6. ปัจจัยด้านประโยชน์ที่ได้รับ พบว่า การเสริมทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ นำข้อมูลที่ได้รับจากรายการพัฒนาตนเอง และสามารถติดต่อกับผู้จัดรายการได้ทันที มีผลต่อความถี่ที่ใช้ในการรับฟังวิทยุอินเทอร์เน็ตแตกต่างกัน และมีผลต่อระยะเวลาที่ใช้ในการรับฟังวิทยุอินเทอร์เน็ตแตกต่างกัน คือ ความสะดวกในการใช้งาน ได้ความรู้ สาระ ประโยชน์ เสริมทักษะการท่องโลกอินเทอร์เน็ต เสริมทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ สร้างความเพลิดเพลิน ด้วยการฟังเพลง สามารถฟังรายการย้อนหลังได้ ได้ประสบการณ์ที่แปลกใหม่จากเทคนิคการนำเสนอบนเว็บไซต์ มีรายการให้เลือกฟังหลากหลาย นำข้อมูลที่ได้รับจากรายการพัฒนาตนเอง สามารถทำงาน และฟังรายการพร้อมกันได้ ได้ข้อมูลที่มีความหลากหลาย ทั้งภาพนิ่งภาพเคลื่อนไหว เสียง มีสถานีให้เลือกฟังได้หลากหลาย และสามารถชมภาพกิจกรรมผ่านทางเว็บไซต์ของสถานี

This thesis investigates factors affecting the listening of Internet radio by Bangkokians in regard to the following aspects: (1) demographical; (2) types of programs; (3) programs patterns; (4) program contents; (5) presentation techniques on websites; and (6) benefits obtained from listening to Internet radio. The data were collected from 400 Internet radio listeners divided into two groups. The first group consisted of 200 people randomly selected from districts expected to be IT centers and containing large educational institutions such as Pathum Wan, Bang Rak, Chatuchak, Bang Kapi, and Bang Khen. The second group consisted of 200 listeners from the web board of Internet radio responding to on-line questionnaires. The data collected were statistically analyzed, formulated and tabulated in terms of frequency, percentage, mean,

and standard deviation. The relationships between variables were analyzed using chi-square, one-way analysis of variance (ANOVA), and the F-test. Differences between paired comparisons were compared using the least significant difference (LSD) method.

Findings regarding demographic aspects of these Internet listeners were as follows. The majority were between the ages of twenty and twenty-nine. They held a bachelor's degree or were students. Finally, their monthly income was between 5,000 and 15,000 baht.

The most significant factor affecting listening to Internet radio was the factor of garnering benefits from listening to Internet radio. In descending order of significance were the presentation techniques used on websites, the types of programs, the patterns of programs, and program content.

In addition, it was found that the majority of Internet listeners had been listening from one to two years at a frequency of four to six times per week for one to three hours per session. The time at which they most frequently listened was during the day between 09:00 and 16:00 hours. The listeners listened alone at home using the Windows Media Player program. Most of them looked for information on websites while listening to programs on Internet radio.

Hypothesis testing provided the following results:

1. The aspects of gender, age, and income were positively correlated with the listening to Internet radio only in regard to the duration of listening. However, the factor of education was positively correlated with listening to Internet radio in regard to the aspects of both frequency and duration. Finally,

the aspect of occupation was positively correlated with listening to Internet radio only in regard to the frequency of listening.

2. The factor regarding the types of programs overall differentially affected the frequency of listening to the Internet radio, as well as did listening to informational programs. The types of programs overall differentially affected the duration of listening, as did entertainment programs.

3. Factors regarding program patterns overall differentially affected the frequency in listening to the Internet, as did listening to informational, educational and entertainment programs. However, there were no affects overall and in regard to aspects differentially affecting the duration of listening to Internet radio.

4. Factors regarding program contents overall differentially affected the frequency and the duration of listening to Internet radio, as is the case regarding informational and educational programs.

5. Factors regarding techniques of presentation on websites such as the introduction of new songs and being able to replay the main and previous pages differentially affected the frequency of use and the duration of time listening to Internet radio. In regard to constant updating of information and the arrangement of the webpage such that there are links to other station activities differentially affected the duration of listening to the Internet radio.

6. Factors regarding benefits derived from listening to Internet radio involve developing additional skills in using computers, the use of information for self-improvement, and the capacity to contact the program announcers

instantly. All of these factors differentially affected the frequency of listening to Internet radio.

Finally, the following aspects differentially affected the duration of time spent in listening to Internet radio: convenience in listening, knowledge and benefits derived from listening, developing Internet browsing skills, developing computer skills, entertainment derived from listening to songs, the ability to listen to previous programs, the gaining of new experiences from the presentation of various techniques on websites, a variety of programs to choose from, the use of information to improve oneself, the ability to work and listen to programs at the same time, the variety of information given in the form of still pictures, moving pictures and sound, a variety of stations to choose from, and the ability to view activities linked to the stations' websites.